

Рођени и умрли

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)
Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	Републички завод за статистику Републике Српске
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор демографских и социјалних статистика - Одсјек демографских статистика
1.3.	Контакт особа	Драгана Мандић
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за миграциону статистику
1.5.	Поштанска адреса контакта	Владике Платона бб, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	dragana.mandic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 709
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	05.10.2023.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	15.01.2024.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	05.10.2023.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Годишњим истраживањем о рођеним и умрлим лицима, прикупљају се подаци о регистрованим случајевима рођених и умрлих лица у Републици Српској. Истраживање се проводи на годишњем нивоу и обезбјеђује податке о броју рођених и умрлих лица.

3.2. Систем класификација

Статистичко истраживање о рођеним и умрлим лицима се проводи према методологији која је усклађена са препорукама УН-а (*UN Principles and Recommendations for a Vital Statistics System Revision 2*).

3.3. Обухваћени сектор

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Живорођеним дјететом се сматра свако дијете које при рођењу дише и показује друге знакове живота као што су куцање срца, пулсирање пупчане врпце и несумњиво кретање вољних мишића. Ако дијете убрзо након порођа умре, најприје се региструје као живорођено, а затим као умрло одојче.

Према препорукама Скупштине Свјетске здравствене организације и Међународног удружења гинеколога (ФИГО) **мртворођеним** се сматра дијете рођено, односно извађено из тијела мајке, без икаквих знакова живота тј. ако није дисало нити показивало неки други знак живота, а ношено је дуже од 22 недеље (приближно 6 мјесеци) и које има порођајну тежину 500 г и више.

Умрло лице је оно код кога је, након живорођења, дошло до трајног престанка свих знакова живота.

Умрло одојче је дијете код кога је након живорођења, а прије него што је навршило једну годину старости, дошло до трајног престанка свих знакова живота.

3.5. Статистичка јединица

Јединица посматрања су регистровани случајеви рођених и умрлих лица у Републици Српској.

3.6. Статистичка популација

Обухват је потпун, што значи да су истраживањем обухваћена сва рођена и умрла лица која су регистрована у матичним књигама Републике Српске.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

Од 1996. године

3.9. Базни период

Претходна година

4. Јединица мјере

Број лица

5. Референтни период

Календарска година

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2022-2025. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Истраживање о рођеним и умрлим лицима не подлијеже међународним споразумима.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о рођеним и умрлим се публикују у складу са унапријед утврђеним календаром публикавања, 115 дана по истеку референтног периода.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

Годишње саопштење "[Рођени и умрли у Републици Српској](#)"

10.2. Публикације

- [Тематски билтен Демографска статистика](#),
- [Статистички годишњак Републике Српске](#),
- [Ово је Република Српска](#),
- [Градови и општине Републике Српске](#).

10.3. Онлајн база података
Доступна је корисницима на веб страници Републичког завода за статистику.
10.4. Приступ микроподацима
Микроподаци нису доступни.
10.5. Остало
Подаци се дисеминирају и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.
10.6. Методолошка документација
На званичној интернет страници Републичког завода за статистику, у дијелу који се односи на статистику становништва, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције као и Методологија. Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, тематски билтен Демографска статистика и саопштења – Рођени и умрли у Републици Српској.
10.7. Документација о квалитету
Извјештај о квалитету је доступан на веб страници Републичког завода за статистику: https://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284#stanovnistvo

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке, Завод примјењује одредбе Закона о статистици Републике Српске (члан 17, став 1) које у организацији и производњи статистике у Републици Српској налажу примјену принципа непристраности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребе корисника

Кључни корисници су:

- Владине и друге институције јавне управе попут Министарства породице, омладине и спорта, као и институције на нивоу БиХ,
- наука, истраживање и образовање (факултети и истраживачки центри, удружења грађана),
- општа јавност (физичка лица),
- медији (РТВ куће и принтани медији),
- страни корисници (EUROSTAT, WB, IMF, амбасаде страних држава).

12.2. Задовољство корисника

Републички завод за статистику је 2020. године провео Анкету о задовољству корисника и резултати су доступни на званичној интернет страници Завода. Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о рођеним и умрлим лицима.

12.3. Комплетност података

Истраживање се проводи према захтјевима који су дефинисани уредбом Европске комисије бр. 1260/2013 Европског парламента и Вијећа о европској демографској статистици и Упутству за произвођаче статистичких података. Стопа комплетности података износи 95,5%.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Истраживање се не проводи на бази узорка.

13.3. Неузорачка грешка

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

T+115 дана

14.2. Тачност објављивања

100%

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Подаци о броју рођених и умрлих користи се за националне потребе. Све варијабле су у потпуности усклађене са међународним препорукама. Од 2002. године, Републички завод за статистику на годишњем ниво доставља податке Агенцији за статистику БиХ.

15.2. Временска упоредивост

Подаци о кретањима броја рођених и умрлих лица у Републици Српској прикупљају се од 1996. године.

15.3. Усклађеност између домена

15.4. Интерна усклађеност

Подаци су интерно усклађени.

16. Трошкови и оптерећеност

Нису расположиви подаци о трошковима, нити о оптерећењу извјештајних јединица.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Не постоји општа политика ревизије података, а корисници се обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Као извор података за статистику рођених и умрлих користе се матични регистри рођених и умрлих.

18.2. Учесталост прикупљања података

Подаци о рођеним и умрлим лицима прикупљају се у мјесечној периодици.

18.3. Прикупљање података

Подаци о рођеним и умрлим лицима преузимају се из Централне базе Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске. Матичне службе попуњавају апликацију подацима о рођењу и смрти за све регистроване случајеве на територији Републике Српске, користећи метод интервјуа и на основу извештајног метода (одговоре на нека питања преузимају са обрасца Пријава рођења или са обрасца Потврда о смрти). Подаци из Централне базе Министарства управе и локалне самоуправе се преузимају 15. у мјесецу за претходни мјесец.

18.4. Валидација података

Обрада података статистике рођених и умрлих организована је у центрالي Републичког завода за статистику, у Одјељењу статистике становништва, образовања и правосуђа.

У центрالي Републичког завода за статистику врши се евидентирање свих примљених извјештаја. Унос података о узроцима смрти врши се континуирано сваки мјесец текуће године и траје до марта наредне године. Логичке контроле се раде континуирано након уноса података. Подаци се упоређују са подацима из претходних година и ако постоје одређена одступања телефонски се контактира извјештајна јединица ради рјешавања одступања.

18.5. Компилација података

У случају неодговора за комплетан извјештај или само за поједина питања, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података за јединицу посматрања из претходног мјесеца.

18.6. Прилагођавање

Подаци статистике рођених и умрлих нису предмет прилагођавања.

19. Коментар